

ת"פ 58604/07/15 - מדינת ישראל נגד אבשלום פרץ

בית משפט השלום בחדרה

22 נובמבר 2017

ת"פ 58604-07-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בפני
בעניין: כב' השופטת טל תדמור-זמיר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אבשלום פרץ

הנאשמים

גזר דין

ההשתלשלות עד כה

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גידול סם מסוכן ומעובדותיו עולה כי בתאריך 8.9.14 סמוך לשעה 07:50, במהלך חיפוש משטרתי שבוצע בבית אמו של הנאשם בגבעת עדה, נמצא כי הנאשם מגדל על גג הבית כ-3 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של כ-4.15 ק"ג.

2. הנאשם הודה בביצוע העבירה, ברם טען כי גידל את הסמים לצריכתו העצמית. כי כך, בית המשפט שמע ראיות לעניין זה בלבד ובהכרעת הדין אומצה גרסת הנאשם והוא הורשע בעבירה של גידול סם, תוך שנקבע כי הסם יועד לצריכתו העצמית.

תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים.

3. **התסקיר מיום 22.6.17**, מעלה כי הנאשם בן 38, נשוי ואב לחמישה ילדים, סיים 11 שנות לימוד בלבד נוכח רצונו להשתלב בעבודה עם אביו בתחום ההסעות ולא שירת בצבא, בהיותו אלרגי לדבורים, לדבריו. מזה כ-19 שנה עובד הנאשם כספּר וב-9 השנים האחרונות הוא בעל מספרה.

בהתייחס לעבירה בה הורשע, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו והסביר כי גידל את הסם על רקע רצונו לחסוך

בעלויות הגבוהות של רכישתו. כן שיתף כי החל לצרוך סמים מסוג גראס בגיל 16, באופן מזדמן על רקע חברתי ועם השנים הפכה הצריכה אינטנסיבית, יומיומית. הנאשם טען כי השימוש בסם מסייע לו בהתמודדות עם עומס החיים וקשיי שינה וכי ניסיונות גמילה עצמיים שעשה לאורך השנים לא צלחו. בדיקות השתן שמסר הנאשם נמצאו חיוביות.

שירות המבחן התרשם כי, בשונה מהעבר, הנאשם החל להבין את הבעייתיות שבדפוסי צריכתו את הסם והופנה, בהסכמתו ליחידה להתמכרויות בעיר מגוריו. העו"ס ביחידה דיווחה כי הנאשם משתף פעולה באופן מלא, אולם נוכח העובדה כי ההליך מצוי בשלב ראשוני בלבד, נדרשת העמקת האבחון ועל כן נתבקשה דחיה. אף בדיקות השתן שמסר הנאשם ביחידה, נמצאו חיוביות.

4. **בתסקיר מיום 15.10.17** דווח כי בנוסף לשיחות האישיות שולב הנאשם, החל מחודש אוגוסט, בקבוצה טיפולית, אחת לשבוע וממידע עדכני שהתקבל מהעו"ס המטפלת ביחידה להתמכרויות עלה כי הנאשם משתף פעולה באופן מלא, מגיע באופן קבוע לפגישות ומאז 14.8.17 בדיקות השתן שלו מעידות על ניקיון משרידי סם. עוד דווח כי הנאשם מבחין בשינויים המשמעותיים החלים בחייו בעקבות הפסקת השימוש בסם, המתבטאים, בין היתר, בתפוקה גבוהה יותר בעבודה, יכולת ריכוז גבוהה וקשר אישי וקרוב יותר עם בני משפחתו. כן בולטת המודעות הגבוהה שלו אודות עולמו הפנימי וניכר הוא רוצה לשמור על הישגיו.

מהתסקיר עולה כי אף בשיחה עם שירות המבחן הביע הנאשם את שביעות רצונו והבנתו באשר לחשיבות ההליך הטיפולי, תוך שביטא נכונות ומוטיבציה להמשך הטיפול שהחל במאי.

כי כך, ובהתחשב בשמירה על הניקיון מסמים, שירות המבחן העריך כי יש בהמשך ההליך הטיפולי כדי להוות גורם מסייע להפחתת התנהגות עוברת חוק ועל כן המליץ להימנע מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, אף לא בעבודות שירות, כדי לא לפגוע בהליך השיקום אליו מגויס הנאשם. כן הומלץ להטיל על הנאשם צו מבחן לתקופה של שנה, לצד ענישה צופה פני עתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

5. **ב"כ המאשימה** הפנתה לעובדות כתב האישום, לעבירה בה הורשע הנאשם וטענה כי היא פוגעת בשלום הציבור, בהפנותה לפסיקה. עם זאת, ב"כ המאשימה ציינה כי בנסיבות התיק דנן - מספר השתילים, גידולם שלא בתנאי מעבדה, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי ורצונו של הנאשם להמשיך בהליך הטיפולי, תסכים המאשימה, לפני משורת הדין, לאמץ את המלצות שירות המבחן ותעתור למאסר על תנאי, פסילה, פסילה על תנאי, קנס, התחייבות וצו מבחן.

ב"כ המאשימה הבהירה כי הסכמתה לענישה מקלה באה אך בעקבות המפורט בתסקיר שירות המבחן ובהתבסס על השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי.

6. **ב"כ הנאשם** הדגישה את נטילת האחריות של הנאשם מהרגע הראשון, את שיתוף הפעולה המלא כבר עם הגעת השוטרים לביתו והזכירה כי בהכרעת הדין נקבע כי הגידול נעשה לצריכה עצמית.

בהתייחס להליך הטיפול, ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם אמנם שיתף פעולה עם גורמי הטיפול, אולם הפסקת השימוש בקנביס הובילה להחמרה במצבו הנפשי (הוצגו מסמכים רפואיים ומכתב מהפסיכיאטרית המטפלת) ולכן הוא אינו מעוניין להמשיך בהליך הטיפול. ב"כ הנאשם הבהירה כי עמדה זו לא באה לידי ביטוי בתסקיר, שכן הנאשם פגש את קצינת המבחן לאחרונה חמישה חודשים לפני שהוגש התסקיר ולכן עוד לא יכול היה לדווח על ההחמרה במצבו. עם זאת, ב"כ הנאשם ביקשה להדגיש כי בדיקות השתן שמסר הנאשם נמצאו נקיות משרידי סם וביקשה להטיל עליו ענישה צופה פני עתיד, לצד חתימה על התחייבות. ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מהטלת פסילה בפועל, בהתחשב בתוצאות בדיקות השתן, אשר מעידות כי הנאשם אינו עושה שימוש בסם.

7. **הנאשם** ציין כי הוא מבין את חומרת העבירה, ביקש סליחה ואמר ששיתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, ועם זאת, הוא שיתף אותם בקשייו להתמודד עם הפוסט טראומה, לאחר שהיה עד לפיגוע ירי.

דין

8. בתיקון מס' 113 לחוק העונשין, התשע"ב - 2012 נקבע כי ככלל, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין התשל"ז 1977, להלן: "**החוק**"). עקרון זה פורש בפסיקת בית המשפט העליון כעקרון הגמול (ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מדינת ישראל** (5.8.13)).

9. למותר להכביר מלים אודות **חומרתן של עבירות הסמים**. עבירות הסמים פוגעות בחברה כולה שכן השימוש בסמים מוביל לחוסר תפקוד חברתי ובמקרים רבים הדבר גורר ביצוע עבירות נוספות. לכן בתי המשפט הכריזו מלחמת חורמה בנגע הסמים ולא אחת נקבע, כי בעבירות מסוג זה יש לנקוט עונשים מרתיעים למען יראו וייראו. הכלל הוא, כי בעבירות סמים נסוגות נסיבותיו האישיות של נאשם מפני האינטרס הציבורי שביטויו בהגנה על הציבור מפני הנזק הכבד שממיט הסם על צרכניו.

10. שלא כבעבירה של החזקת סם מסוכן, בעבירה של גידול סם מסוכן המחוקק לא מצא להבחין בין המגדל סמים לצריכתו העצמית לבין המגדל סמים למטרות סחר. עם זאת, ברי כי הפגיעה באינטרס הציבורי ובערכים המוגנים, מקום בו מדובר בגידול לצריכה עצמית, נמוכה בהרבה מהפגיעה בערכים המוגנים מקום בו מדובר בגידול למטרות סחר.

11. אשר למדיניות הענישה - עיון בפסיקה מעלה כי קשת הענישה בעבירה בה הורשע הנאשם נעה על פני מנעד רחב, החל מענישה צופה פני עתיד, לצד צווי של"צ וכלה בעונשי מאסר בפועל לתקופות של חודשים ארוכים, בהתאם לכמות השתילים, מטרת הגידול, משקלו של הסם, סוגו, ובהתחשב בנסיבות גידול הסם, קרי האם נתפסו כלים וציוד נלווה לצורך הגידול, והאם הגידול נעשה במסגרת "מעבדה ביתית" או שמא באופן חובבני ג דא (ראו לעניין זה גם ת"פ 29210-12-14 **מ"י נ' סעדיה** (26.10.17) ות"פ 48087-01-15 **מ"י נ' סעדה** (16.2.17) שם דנתי בעבירות דומות). אביא להלן מספר דוגמאות.

à ברע"פ 7005/14 **עידן דגן נ' מדינת ישראל** (30.11.14) דובר בנאשם אשר גידל במעבדה בביתו סם מסוג קנבוס, במשקל כולל של 2,721 גרם והחזיק 3.3 גרם נוספים לצריכה עצמית. הנאשם אף החזיק ציוד וכלי עזר לגידול הסם. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין 6-12 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הנאשם ערער על חומרת העונש, אולם בית המשפט המחוזי דחה הערעור. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה אף היא.

à ברע"פ 8237/15 **יצחק בן זקן נ' מדינת ישראל** (2.12.15) דובר בנאשם שגידל 26 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, בשלבי גדילה שונים, בחורשה בעיר יבנה. משקל הסם הגיע כדי 8.4 ק"ג נטו. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין של"צ ומאסר מותנה לבין 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל וגזר על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל. המתחם אושר הן על ידי בית המשפט המחוזי והן על ידי בית המשפט העליון, אשר דחה את בקשה הנאשם לערער על גזר הדין.

à בעפ"ג (חי') 50966-05-15 **מדינת ישראל נ' נתנוב** (8.10.15) דובר בנאשם שהקים בביתו מעבדה, בה הוא גידל 49 צמחי קנביס במשקל כולל של 5.6 ק"ג. כן החזיק בביתו 1.5 גרם סם מסוג קנביס לצריכה עצמית. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם עבודות של"צ ומאסר מותנה, בהתחשב בהעדף עבר פלילי ותסקיר חיובי. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל באופן חלקי, כך שבית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 9 חודשי מאסר מותנה (חלף 3 חודשים), הגדיל את סכום הקנס ופסל את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה.

à בת"פ (קריות) 33947-10-15 **מדינת ישראל נ' שמעון סבג** (14.06.16) דובר בנאשם אשר גידל חמישה שתילים של סם מסוכן מסוג קנביס, החזיק בכלים ששימשו לגידול הסמים, והחזיק בסם מסוג קנבוס במשקל 117 גרם, לשימושו האישי. בית המשפט קבע כי המתחם ההולם נע בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר ובסופו של יום מצא לחרוג מהמתחם, בשל שיקולי שיקום.

à בת"פ (י-ם) 49123-05-12 **מדינת ישראל נ' עמוס דב סילבר** (3.9.14) דובר בנאשם שגידל בביתו עציץ של סם מסוכן מסוג קנביס במשקל כולל של 50.91 גרם נטו. הנאשם אף החזיק בביתו מנורות, ספקי כוח, כלי דישון ומאוורר, כמו גם סמים מסוג חשיש. בית משפט השלום קבע לעבירת הגידול מתחם שנע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר, שיכול וירוצה בעבודות שירות ולעבירת ההחזקה לשימוש עצמי, מתחם שנע בין מאסר מותנה לבין 5 חודשי מאסר. לאחר שנמצא כי הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות שירות, נגזרו עליו 3 חודשי מאסר בפועל, בגין מכלול העבירות.

(כן ראו ת"פ (חד') 29210-12-14 **מ"י נ' סעדיה** (ניתן על ידי ביום 26.10.17) ות"פ (חד') 48087-01-15 **מ"י נ' סעדה** (ניתן על ידי ביום 16.2.17), בהם התייחסות לגידול חובבני אל מול גידול תעשייתי או מקצועי).

12. **בענייננו**, גידל הנאשם על גג בית אמו 3 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של כ- 4.15 ק"ג.

בהכרעת הדין נקבע כי הסמים לא גודלו בתנאי מעבדה, אלא באופן טבעי וחובבני, לצריכתו האישית של הנאשם. כן לא נטען כי מעשיו של הנאשם גרמו נזק ממשי כלשהו ולכן אני סבורה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף הנמוך. כי כך, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם נסיבותיו של התיק דנן נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים.

השיקולים לקביעת עונשו של הנאשם שלפני

13. אודה ולא אבוש, כי טיעוני ההגנה לעונש עוררו בי אי נוחות. הכיצד זה נאשם אשר משתלב באופן מיטיב בהליך טיפולי מצהיר כי אינו מעוניין בו עוד ומבקש להפסיקו? וכיצד הוא מהין לבקש התחשבות, חרף ההצהרה על הפסקת ההליך הטיפולי? הייתכן? ברם, לאחר שקילת מכלול השיקולים, לרבות הנימוקים שעמדו בבסיס הצהרתו המקוממת משהו של הנאשם, מצאתי להזכיר לעצמי ולזולת, כי אין אנו מענישים את הנאשם בגין הסכמתו או סירובו לקבל טיפול, אלא בגין המעשה או העבירה בה הוא הורשע. כלל זה מקבל ביטוי בעקרון ההלימה - הלימה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, לבין מידת העונש שיש להטיל על הנאשם.

14. בנסיבות התיק דנן, חרף הצהרת הנאשם כי אינו מעוניין להמשיך את ההליך הטיפולי ביחידה להתמכרויות, אני סבורה כי העבירה בה הורשע אינה מחייבת דווקא הטלת מאסר בפועל, אף לא כזה שירוצה בעבודות שירות. כאמור, מהתסקירים עולה כי הנאשם, אינו בעל דפוסים עברייניים, נעדר עבר פלילי, מתפקד באופן תקין ואינו מזיק לזולת. לאורך השנים הוא שומר על רצף תעסוקתי ומפרנס את אשתו וחמשת ילדיו. לעניין זה ראוי לזכור כי הענישה אינדיבידואלית, כי לעונש של מאסר בפועל השלכות קשות, במיוחד על אנשים שאינם נמנים על חוגים עברייניים, ובמקרים המתאימים ראוי לעשות שימוש באמצעי ענישה שלא יעבירו אדם נורמטיבי בבסיסו מהחברה הנורמטיבית לחברה העבריינית.

15. כן יש לשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שבאו לידי ביטוי הן בתסקירים והן במסמכים שהציגה ב"כ הנאשם במסגרת טיעוניה לעונש, ואת העובדה, כי חרף רצונו של הנאשם להפסיק את ההליך הטיפולי, הוא שומר על ניקיון מסם, כפי שהעידו בדיקות השתן שמסר עד כה.

סוף דבר

לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שפורטו לעיל, הריני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

ב. קנס בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 24.12.17.

ג. בהיות בדיקות השתן שמסר הנאשם עד כה נקיות, לא מצאתי להטיל עליו רכיב של פסילת רישיון הנהיגה.

המוצגים - יושמדו בחלוף המועד להגשת הערעור.

זכות ערעור - תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ח, 22 נובמבר 2017, בנוכחות הצדדים.